

6. Maskiner og anlæg

Machinery and equipment

A. Maskinbestand og opbevaring af husdyrgødning

Ved landbrugs- og gartneritællingerne indhenter Danmarks Statistik med jævne mellemrum – men ikke hvert år – oplysninger om bedrifternes maskiner og anlæg.

Statistikbanken I www.statistikbanken.dk under emnegruppen *Landbrug*, statistikområdet *Bedrifter* er indlagt tidsserier, der relaterer til dette afsnit.

Tabel 6.1. Maskinbestand og bedrifter fordelt efter bedriftsstørrelse og maskintype 24. juni 2005
Machines and holdings by size of farm and machine type 24 June 2005

	Under 10,0 ha	10,0- 19,9 ha	20,0- 29,9 ha	30,0- 49,9 ha	50,0- 99,9 ha	100,0 ha og over	I alt <i>Total</i>	
antal maskiner								
Traktorer	14 134	18 329	12 714	17 198	25 037	25 989	113 402	Tractors
Mejetærskere	1 501	2 955	2 531	3 485	4 957	5 535	20 965	Combined harvesters
Andre fuldautomatiske høstmaskiner	453	490	365	443	620	757	3 129	Other fully automatic harvesters
Såmaskiner	5 040	6 802	4 414	5 731	7 480	7 061	36 527	Machines for sowing
antal bedrifter								
Traktorer	9 285	10 015	5 910	7 016	8 737	7 273	48 236	Tractors
Mejetærskere	1 427	2 889	2 464	3 401	4 810	5 209	20 200	Combined harvesters
Andre fuldautomatiske høstmaskiner	359	390	296	383	523	619	2 570	Other fully automatic harvesters
Såmaskiner	4 188	5 723	3 712	4 555	5 913	5 180	29 271	Machines for sowing
Markvandingsanlæg	611	990	922	1 480	2 719	2 458	9 181	Equipment for irrigation
Halmfyringsanlæg ¹	510	710	493	710	919	1 333	4 674	Straw burnes
ha								
Areal som kan vandes	3 242	12 592	18 026	43 436	133 907	237 750	448 953	Irrigable area
Areal, som er blevet vandet i seneste sæson	1 472	5 762	8 980	22 215	78 385	144 904	261 719	Area which has been irrigated in the recent season

Anm.: Opgørelsen omfatter bedrifter på mindst 5 ha eller mindst en tilsvarende produktion.

¹ 2006-tal

Tabel 6.2.

**Husdyrbrug med møddingsplads, ajlebeholder eller gyllebeholder fordelt på amter
23. juni 2006**

Livestock holdings with dunghill, liquid manure tank or slurry silos, by counties 23 June 2006

	Møddings- plads <i>Dunghill</i>	Ajlebeholder <i>Liquid manure tank</i>	Gylle- beholder <i>Slurry silo</i>	Anden opbevaring <i>Other storage facilities</i>	Uden anlæg <i>Without plant</i>	Alle husdyrbrug <i>All livestock holdings</i>
	antal bedrifter					
Hele landet Denmark	10 511	5 779	13 282	8 341	4 639	29 084
Hovedstadsregionen	432	169	197	395	739	1 617
Vestsjællands Amt	803	504	515	727	473	2 202
Storstrøms Amt	486	274	517	329	311	1 339
Bornholms Regionskommune	151	92	195	53	39	362
Fyns Amt	666	435	951	560	417	2 111
Sønderjyllands Amt	1 038	465	1 695	701	275	2 737
Ribe Amt	918	419	1 302	695	257	2 350
Vejle Amt	793	456	1 004	622	276	2 134
Ringkøbing Amt	993	416	1 908	709	387	3 033
Århus Amt	1 101	699	1 167	1 079	480	3 093
Viborg Amt	1 465	877	1 734	1 203	365	3 605
Nordjyllands Amt	1 665	972	2 097	1 268	621	4 500

Anm.: Opgørelsen omfatter bedrifter på mindst 5 ha eller mindst en tilsvarende produktion.

Tabel 6.3.

Opbevaringsfaciliteter for husdyrgødning 23. juni 2006

Storage facilities for manure 23 June 2006

	Antal brug <i>Number of holdings</i>	Antal kvæg <i>Number of cattle</i>	Antal svin <i>Number of pigs</i>	
	antal			
Møddingsplads i alt	10 511	636 712	1 720 552	Dunghill, total
1-2 måneder	40	3 960	2 923	1-2 months
3-5 måneder	200	29 463	13 814	3-5 months
6-8 måneder	1 794	152 029	196 839	6-8 months
9 måneder og over	8 477	451 260	1 506 975	9 months and over
Ajlebeholder i alt	5 779	207 054	632 599	Liquid manure tank, total
1-2 måneder	49	3 201	7 108	1-2 months
3-5 måneder	294	14 233	74 408	3-5 months
6-8 måneder	1 241	53 584	85 942	6-8 months
9 måneder og over	4 195	136 036	465 141	9 months and over
Gyllebeholder i alt	13 282	1 268 696	13 010 465	Slurry silo, total
1-2 måneder	2	-	5 605	1-2 months
3-5 måneder	105	10 441	50 714	3-5 months
6-8 måneder	1 293	202 749	285 439	6-8 months
9 måneder og over	11 881	1 055 507	12 668 707	9 months and over
Anden opbevaring i alt	8 341	513 121	1 154 291	Other facilities, total
1-2 måneder	57	6 426	1 707	1-2 months
3-5 måneder	604	72 848	68 730	3-5 months
6-8 måneder	2 224	172 407	294 744	6-8 months
9 måneder og over	5 456	261 439	789 109	9 months and over

Anm.: Opgørelsen omfatter bedrifter på mindst 5 ha eller mindst en tilsvarende produktion.

B. Landbrugsmaskinstationer

<i>Formålet med statistikken</i>	Tællingen af struktur og aktivitet på landbrugsmaskinstationer gennemføres for at belyse relevante forhold i en sektor som er meget tæt knyttet til landbruget og i EU-sammenhæng er defineret som en del af den samlede landbrugssektor. Resultaterne anvendes således ved beregning af sektorregnskabet for landbrug og indgår desuden i opgørelsen af nationalregnskabet. Der er i 2006 gennemført en tælling med 1. maj 2006 som tællingsdag for maskinbestand og kalenderåret 2005 som ramme for oplysninger om aktivitet og økonomi. Den seneste tilsvarende tælling vedrørte 1996/1995.
<i>Definition af maskinstationer</i>	En maskinstation er i tællingen defineret som en virksomhed der i 2005 udførte landbrugsmaskinstationsarbejde for eksterne kunder (landmænd) for mindst 600.000 kr. Der vil ofte være entreprenørarbejde og/eller landbrugsdrift sammen med maskinstationsvirksomheden. En del virksomheder omfattet af definitionen har således ikke landbrugsmaskinstationsvirksomhed som hovedaktivitet.
<i>Tællingsregister</i>	Da undersøgelsen kun gennemføres sjældent, foreligger der ikke på forhånd et register som afgrænser den population som ønskes undersøgt. Der har således været udsendt spørgeskemaer til en bruttofortegnelse dannet ud fra bl.a. medlemsliste i Landsforeningen Danske Maskinstationer, Det Erhvervsstatistiske Register og Landbrugs- og gartneritællingen. Omtrent halvdelen af de adspurgte virksomheder viste sig at ligge inden for den valgte definition.
<i>Besvarelser og opregning</i>	Besvarelserne fra maskinstationer kombineret med landbrug eller anden virksomhed, har vist sig at mangle konsistens med hensyn til arbejdskraft og økonomi for de forskellige aktiviteter, øjensynligt fordi spørgsmålene er blevet opfattet forskelligt. En del besvarelser er derfor helt eller delvist blevet udeladt ved opregningen. Ved en del af de faktisk anvendte besvarelser er der gennemført en imputering, hvor enkelte spørgsmål ikke var blevet besvaret. Med hensyn til struktur, bestand og udført arbejde, har der kunnet anvendes svar fra godt 80 pct. af de omfattede virksomheder, mens der som grundlag for en opgørelse, i tabel 6.7, af bl.a. arbejdskraft, løn og investeringer har været anvendt et afgrænset udsnit af virksomheder specialiseret i landbrugsmaskinstationsaktivitet. Konkret er anvendt de virksomheder som har mindst 50 pct. af omsætningen fra landbrugsmaskinstationsarbejde og samtidigt mindst 80 pct. fra landbrugsmaskinstationsarbejde plus entreprenørarbejde.
<i>Kilder til usikkerhed</i>	Det er ikke muligt at vide med sikkerhed, om alle relevante virksomheder har været kontaktet gennem undersøgelsen, selv om udsendelseslisten var forholdsvis omfattende. Antallet af aktive bedrifter kan derfor ikke bestemmes med sikkerhed, om end det er vurderingen, at resultatet ligger tæt på det faktiske. Den betydeligste usikkerhed knytter sig dog til besvarelsen af spørgsmål om økonomi og arbejdskraft, selv om der er gjort en betydelig opklaringsindsats gennem direkte kontakt til virksomhederne.
<i>Yderligere information</i>	Resultaterne er offentliggjort i <i>Statistiske Efterretninger</i> , serien <i>Landbrug 2006:24</i> .

Tabel 6.4.

Maskinstationernes maskinbestand 1. maj 2006 fordelt på nettoomsætningens størrelse og regioner

Number of machines 1 May 2006 by net turnover and regions

	Nettoomsætning i 1.000 kr. ¹ <i>Net turnover</i>				Øerne <i>The islands</i>	Jylland <i>Jutland</i>	Hele landet <i>Total</i>	
	600- 1.999	2.000- 4.999	5.000- 9.999	10.000 og over				
	antal							
Traktorer til og med 199 hk	733	802	574	420	641	1 888	2 529	Tractors, under 200 hk
Traktorer, 200 hk og derover	216	358	296	296	187	979	1 166	Tractors, 200 hk and over
Mejetærskere, skårbredde:								Combine harvesters, width:
Under 20 fod	103	97	54	31	48	237	285	Under 20 feet
20 fod og derover	116	127	103	84	124	307	430	20 feet and over
Skårlæggere, selvkørende	80	100	58	49	82	205	287	Windrowers, self-propelled
Pick-up pressere, småballe	79	72	38	21	56	154	210	Pick up press, small bale
Rundballepressere	70	95	64	42	24	247	271	Big-balers, circular bale
Minibigballepressere, 80-99 cm	124	179	134	96	111	422	532	Minibig-balers, 80-99 centimeter
Storballepressere, +100 cm	126	198	164	125	179	434	613	Big-balers, +100 centimeter
Finsnitte, selvkørende	36	106	108	93	43	301	344	Comminuters, self-propelled
Rotorharver	75	79	47	31	72	161	232	Rotary harrows
Kartoffeloptagere, bugserede	20	15	9	17	5	56	61	Potato harvesters, drawn
Kartoffeloptagere, selvkørende	1	-	1	1	-	3	3	Potato harvesters, self-propelled
Roeoptagere, bugserede	49	71	38	27	32	153	185	Beet harvesters, drawn
Roeoptagere, selvkørende	8	16	10	1	32	3	35	Beet harvesters, self-propelled
Roesåmaskiner	41	73	50	20	71	113	184	Precision drills for beet seed
Majssåmaskiner	41	104	101	94	60	279	340	Precision drills for maize seed
Gyllevogne, selvkørende	4	10	27	26	8	59	67	Slurry tankers, self-propelled
Gyllevogne, bugserede	154	256	219	184	112	700	812	slurry tankers, drawn
Slæbeslangebomme	143	226	195	135	116	582	698	Slurry laying structures
Nedfældersæt	104	174	182	151	55	556	611	Slurry injectors
Gylleudlæggere, selvkørend	-	16	16	2	19	15	34	Slurry layers, self-propelled
Staldgødningsspredere	162	208	135	107	127	485	612	Manure spreaders
Marksprøjter, almindelige:								Field sprayers, ordinary, width:
Under 20 meter	117	102	41	19	94	185	279	Under 20 meter
20 meter og derover	42	39	29	22	37	95	132	20 meter and over
Marksprøjter, luftassisterede:								Field sprayers, air-assisted, width:
Under 20 meter	10	16	6	1	11	22	33	Under 20 meter
20 meter og derover	22	19	21	20	16	66	82	20 meter and over
Slamsugere	114	111	76	40	80	261	342	Sludge suckers
Rendegravere	170	149	91	48	132	325	457	Ditch diggers
Minigravemaskiner op til 6 ton	89	73	79	47	83	205	288	Excavators, under 6 tonnes
Fuldhydrauliske gravemaskiner over 6 ton	53	42	46	25	44	122	166	Excavators, 6 tonnes and over
Gummigeder	109	129	120	95	78	375	453	Front-end loaders
Dumpers, selvkørende	11	11	13	4	16	24	40	Dumpers, self-propelled
Lastvogne over 6 ton	77	44	62	80	56	207	263	Lorries, 6 tonnes and over

¹ Nettoomsætningen vedrører alene landbrugsarbejde udført for andre.

Tabel 6.5 **Typen af aktiviteter på maskinstationer 2005 fordelt på nettoomsætningens størrelse og regioner**
 Type of activities at Machine Pools by net turnover and regions

	Nettoomsætning i 1.000 kr. <i>Net turnover</i>				Øerne <i>The islands</i>	Jylland <i>Jutland</i>	Hele landet <i>Total</i>	
	600- 1.999	2.000- 4.999	5.000- 9.999	10.000 og over				
	antal							
Maskinstationer, i alt	212	164	83	40	134	365	499	Machine pools, total
Landbrugsmaskinstationsarbejde ...	212	164	83	40	134	365	499	Agricultural services
Skovarbejde	10	5	7	2	5	19	23	Forests services
Entreprenørarbejde	98	80	54	23	65	190	255	Construction services
Transportarbejde	19	12	14	10	10	44	54	Transport
Levering af halm til halmvarmeanlæg	29	33	18	6	33	54	87	Delivery of straw for heating
Eget landbrug	148	108	56	30	100	242	342	Own farm
Øvrige aktiviteter	25	14	4	2	16	30	45	Other activities
	1.000 ha							
Landbrugsareal på maskinstationer	18	14	9	5	15	31	46	Agricultural area on Machine Pools
	ha							
Landbrugsareal pr. maskinstation ...	85	84	113	124	116	84	93	Agricultural area, average
	mio. kr.							
Samlet nettoomsætning	244	538	566	600	399	1 549	1 947	Net turnover, agricultural services
	1.000 kr.							
Nettoomsætning ¹ pr. maskinstation	1 151	3 276	6 789	15 048	2 977	4 238	3 900	Net turnover, agricultural services average

¹ Nettoomsætningen vedrører alene landbrugsarbejde udført for andre.

Tabel 6.6 **Udført arbejde 2005 fordelt på nettoomsætningens størrelse og regioner**
 Volume of service by net turnover and regions

	Nettoomsætning i 1.000 kr. <i>Net turnover</i>				Øerne <i>The islands</i>	Jylland <i>Jutland</i>	Hele landet <i>Total</i>	
	600- 1.999	2.000- 4.999	5.000- 9.999	10.000 og over				
	1.000 ha							
Mejetærskning	46	54	41	33	49	126	175	Harvesting
Skårlægning	12	18	14	10	14	40	53	Swathing
Sprøjtning	91	90	69	57	77	230	307	Spraying
Snitning af majs	7	30	35	42	12	103	115	Comminuting of maize
	1.000 m ³							
Gylleudbringning, i alt	3 461	6 987	7 053	7 295	3 005	21 791	24 796	Slurry distribution, total
Heraf gylleudbringning, nedfældet	1 176	2 284	2 992	3 884	488	9 848	10 336	Of which slurry injected in soil
	1.000 baller							
Pickuppresning, småballer	322	229	135	69	275	480	755	Pick up bales, small bales
Rundballepresning	222	186	201	117	71	654	726	Big-bales, circular bale
Minibigballepresning	611	843	630	447	681	1 850	2 531	Minibig-bales, 80-99 centimeter
Storballepresning	452	633	579	399	716	1 347	2 063	Big-bales, +100 centimeter
	1.000 ton							
Udkørsel af kalk	49	116	81	125	95	277	372	Lime distribution

Anm.: Tabellen viser kun udvalgte typer af de opgaver, som maskinstationerne udfører.

Tabel 6.7 Arbejdskraft og økonomiske nøgletal 2005 fordelt på nettoomsætningens størrelse og regioner
 Labour input and economic results by net turnover and regions

	Nettoomsætning i 1.000 kr. <i>Net turnover</i>				Øerne <i>The islands</i>	Jylland <i>Jutland</i>	Hele landet <i>Total</i>	
	600- 1.999	2.000- 4.999	5.000- 9.999	10.000 og over				
	antal							
Maskinstationer i udsnit ¹	63	94	56	29	48	194	242	Machine Pools in the selection
	1.000 kr. pr. maskinstation							
Bruttoomsætning	1 516	4 164	8 281	18 847	4 574	6 586	6 187	Gross output
Nettoomsætning (landbrugsarbejde)	1 259	3 366	6 711	15 695	3 902	5 358	5 069	Net turnover, agricultural services
	pct.							
Fordeling af bruttoomsætningen								Distribution of gross output
Landbrugsarbejde	83	81	81	83	85	81	82	Agricultural services
Entreprenørarbejde	13	14	14	14	10	15	14	Construction services
Anden virksomhed	4	5	5	3	5	4	4	Other activities
	ansatte pr. maskinstation							
Arbejdskraft								Labour
Fastansatte	0,8	3,0	6,3	14,1	2,9	4,9	4,5	Permanent staff
Midlertidig ansatte	0,6	1,3	1,6	4,3	1,6	1,5	1,5	Temporary staff
Årsansatte	1,0	3,4	6,9	15,7	3,6	5,4	5,1	Annual work units
Årsansatte ved 1 mio. kr. i bruttoomsætning	0,64	0,81	0,84	0,83	0,79	0,82	0,82	Annual work units per DKK 1 million in gross output
	1.000 kr. pr. 1 mio. kr. i bruttoomsætning							
Driftsudgifter og investeringer								Costs and investments
Lønudgifter	150	233	259	278	225	257	252	Salary costs
Brændstof og olier	108	101	99	108	90	106	104	Fuel and lubricants
Indkøbte sprøjtemidler	14	19	15	16	16	16	16	Purchase of pesticides
Investeringer i maskiner (nettokøb)	248	161	224	221	213	207	208	Capital formation, machines and equipment

¹ Omfatter maskinstationer hvor mindst 50 pct. af omsætningen er landbrugsarbejde for andre, og mindst 80 pct. er landbrugsarbejde plus entreprenørarbejde.